ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Α.Π.Θ.

Περιφερειακή διεύθυνση
Ανατολικής Θεσσαλονίκης

2ος ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Μάρτιος 2019

2η ΦΑΣΗ

(Κατηγορία Α: Μαθητές Γενικών και Επαγγελματικών Λυκείων)

«’Ερευνα Οικογενειακών προϋπολογισμών 2017»

Ομάδα **Β4**

Επόπτης καθηγητής:
Νίκος Φ. Γουναρόπουλος

Στόχοι της έρευνας

- Να εκτιμήσει το ύψος και την κατανομή των δαπανών των νοικοκυριών το έτος 2017 στο σύνολο της χώρας και ανά περιφέρεια
- Να διερευνήσει σε ποιους τομείς της κατανάλωσης διοχετεύεται αυτή η δαπάνη και με ποια αναλογία
- Να εξετάσει ποια είναι η πηγή των εισοδημάτων και από ποιες ηλικιακές ομάδες
- Να αναζητήσει σχέση ανάμεσα στην ποιοτική και ποσοτική σύνθεση των νοικοκυριών και τις δαπάνες

Αντιπροσωπευτικό δείγμα 6176 νοικοκυριών μέσα από ένα συνολικό πληθυσμό 4079548 νοικοκυριών σε ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια

Μεθοδολογία

- ‘Εγινε η αποκωδικοποίηση όπου χρειάζονταν και η χρήση του αναγωγικού συντελεστή, ώστε να έχουμε την συνολική εικόνα για ολόκληρο τον πληθυσμό
- Επιλέξαμε τα πλέον χρήσιμα διαγράμματα και φροντίσαμε να είναι απλά και σαφή κατά το δυνατόν
- Σαν βασικό μέτρο εκτίμησης της δαπάνης επιλέξαμε την διάμεσο λόγω της ύπαρξης μεγάλης θετικής ασυμμετρίας
- Χρησιμοποιήσαμε το EXCEL και το MINITAB
- ‘Οπου χρειάστηκε αναζητήσαμε συναφείς πληροφορίες στο διαδίκτυο

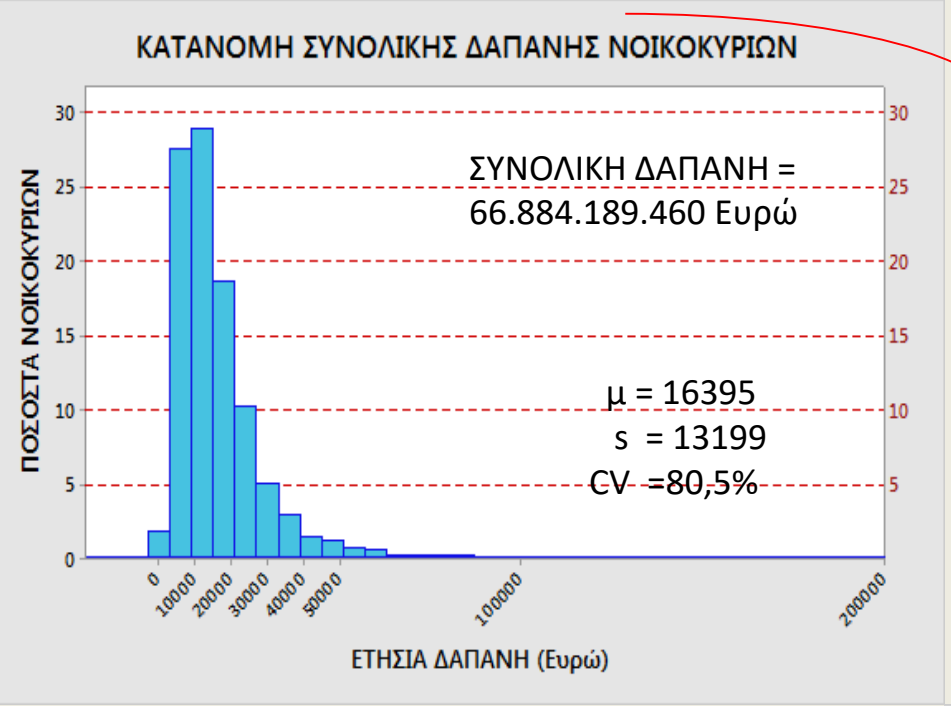

Στο σύνολο των δαπανών παρατηρούμε μεγάλη θετική ασυμμετρία, λόγω της ύπαρξης ενός μικρού ποσοστού ιδιαίτερα μεγάλων ποσών. Μεγάλη συσσώρευση κοντά στην επικρατούσα κλάση γύρω στα 12500 Ευρώ, που σταδιακά μειώνεται καθώς αυξάνονται οι δαπάνες προς την μέγιστη τιμή τους κοντά στα 200000 Ευρώ. Τα λίγα νοικοκυριά με τις πολύ μεγάλες δαπάνες ανήκουν προφανώς σε υψηλά κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Αξιοσημείωτη επίσης είναι η ύπαρξη αρκετών περιπτώσεων με ελάχιστες δαπάνες.

Λόγω της ασυμμετρίας και της μεγάλης ανομοιογένειας που εντοπίσαμε στο σύνολο των δαπανών , αλλά και σε όλες τις ειδικές κατηγορίες (16% < CV < 288 %) , θα εστιάσουμε στη διάμεσο δαπάνη. Βλέπουμε, ότι τα μισά νοικοκυριά δαπανούν συνολικά μέχρι 13162 Ευρώ ετησίως , ενώ το ενδιάμεσο 50% δαπανούν από 8 έως 20 χιλιάδες Ευρώ. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι στις κατηγορίες «Είδη διατροφής» και «Επικοινωνίες» παρατηρήθηκαν τα λιγότερα νοικοκυριά με μηδενικές δαπάνες αλλά και η μικρότερη ανομοιογένεια (CV < 30%)

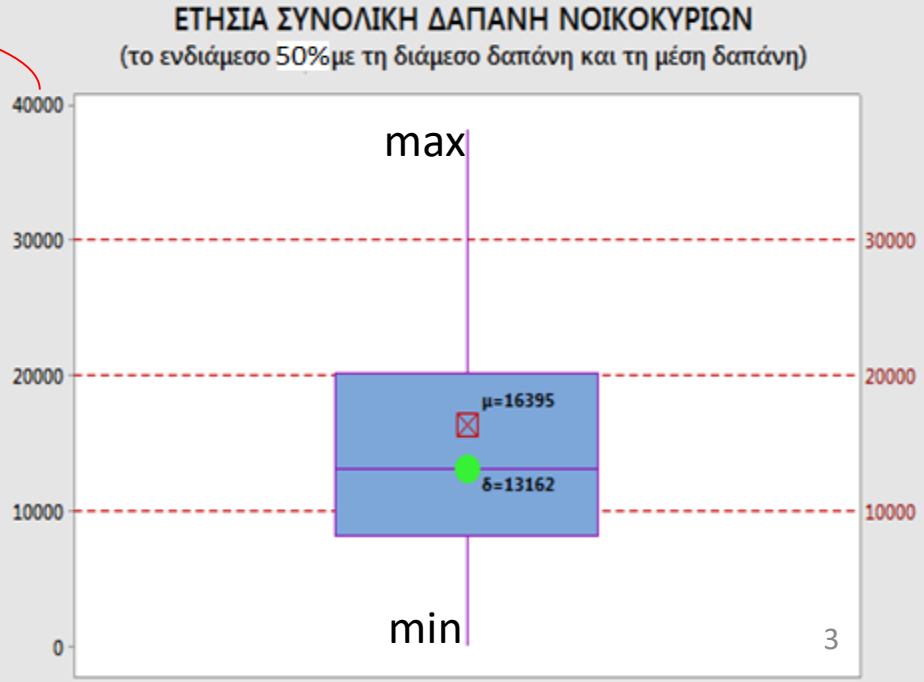

ΠΩΣ ΞΟΔΕΥΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Η κατανομή ανά κατηγορία δαπάνης σε φθίνουσα σειρά. Το 21% των συνολικών δαπανών είναι για αγαθά που καταναλώνονται στο σπίτι.
Σημαντικό μέρος αφορά στα πάγια έξοδα της κατοικίας (ενοίκιο, θέρμανση, ύδρευση, φωτισμός κ.τ.λ.), ενώ πολύ μικρό είναι το ποσοστό που διατίθεται για εκπαίδευση. Περίπου 11% δαπανάται για εστίαση και ξενοδοχεία.

Η διάμεση δαπάνη (πράσινη κουκίδα), η μέση δαπάνη (κόκκινη) και το μεσαίο 50% (γαλάζιο ορθογώνιο) ανά κατηγορία. Παρατηρούνται σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις δύο αυτές τιμές σε όλες τις κατηγορίες, λόγω της μεγάλης θετικής ασυμμετρίας. Στην κατηγορία της εκπαίδευσης μάλιστα, η διάμεση δαπάνη είναι αμελητέα, σε αντίθεση με τη μέση δαπάνη. Πιθανή εξήγηση είναι το ότι υπάρχουν δαπάνες οικογενειών με υψηλά εισοδήματα για ιδιωτικά σχολεία. Άλλη πιθανή εξήγηση είναι ότι τα φροντιστήρια έχουν καταχωρηθεί ως δαπάνες για υπηρεσίες.

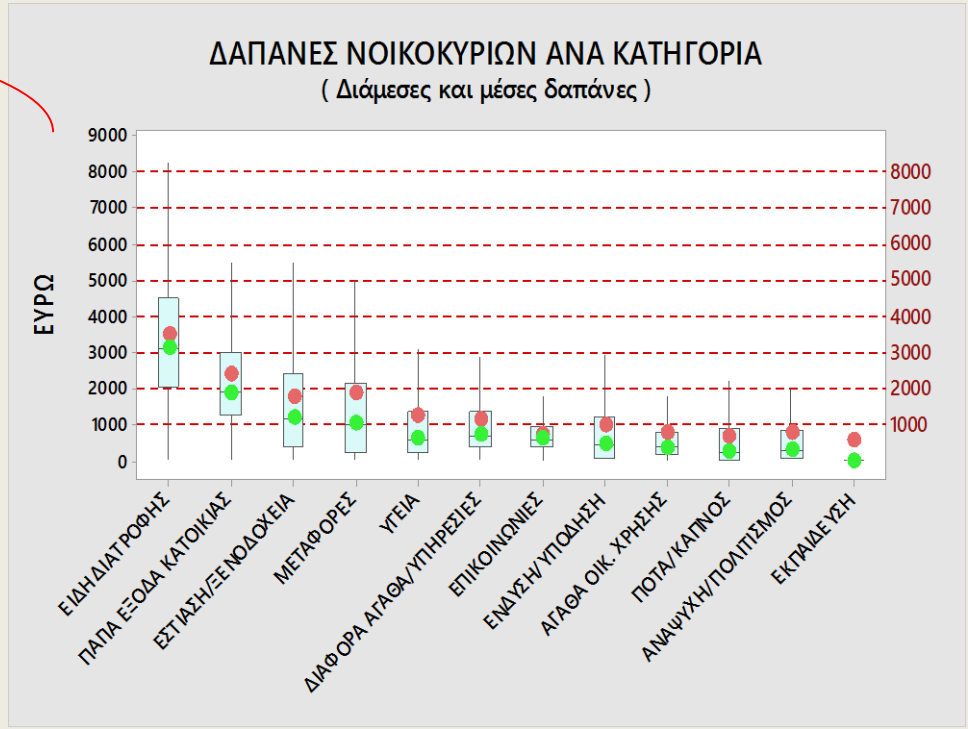

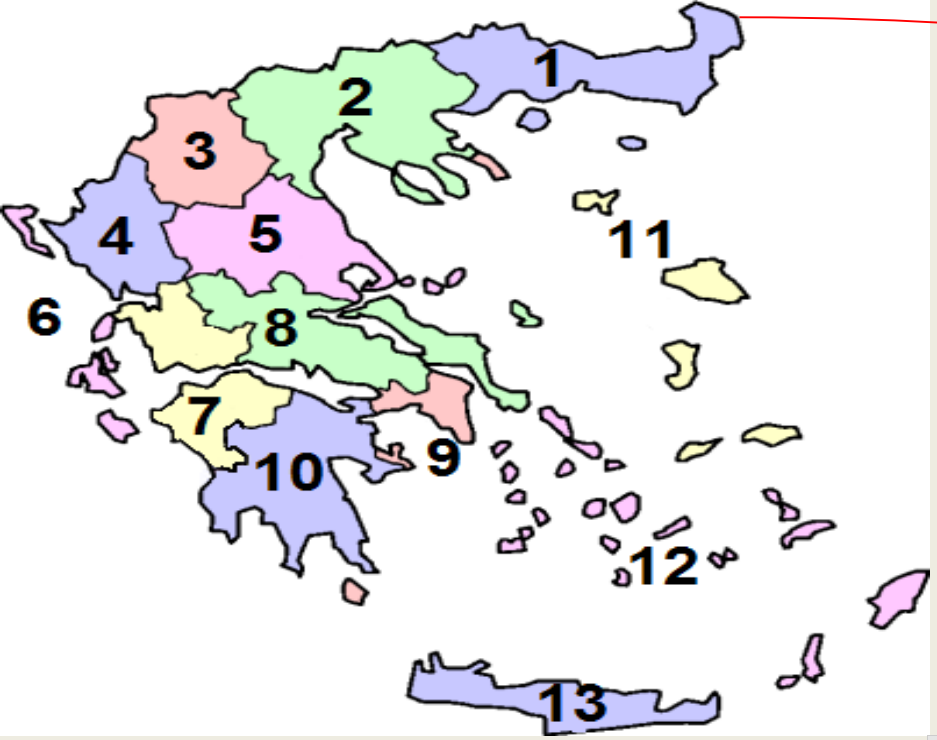

Η συνολική ετήσια δαπάνη ανά περιφέρεια της χώρας σε εκατομμύρια ευρώ. Στην περιφέρεια της Αττικής οι δαπάνες καλύπτουν το μισό σχεδόν της συνολικής δαπάνης Πανελλαδικά.

ΠΕΡ.	ΔΑΠΑΝΗ (εκατομ.)	ΠΕΡ.	ΔΑΠΑΝΗ (εκατομ.)
1	3467	7	3258
2	10288	8	1548
3	1493	9	30373
4	1784	10	2865
5	3976	11	868
6	1399	12	1968
		13	3595

Η πράσινη κουκίδα είναι η διάμεση δαπάνη και η κόκκινη είναι η μέση δαπάνη. Το γαλάζιο ορθογώνιο παριστάνει το ενδιάμεσο 50% της κατανάλωσης. Στην Αττική π.χ. παρατηρείται υψηλή μέση και διάμεση δαπάνη και πάρα πολλά νοικοκυριά με υπερβολικά μεγάλες δαπάνες. Αντίθετα, το Βόρειο Αιγαίο φαίνεται να είναι η περιφέρεια με τις ελάχιστες οικογενειακές δαπάνες.

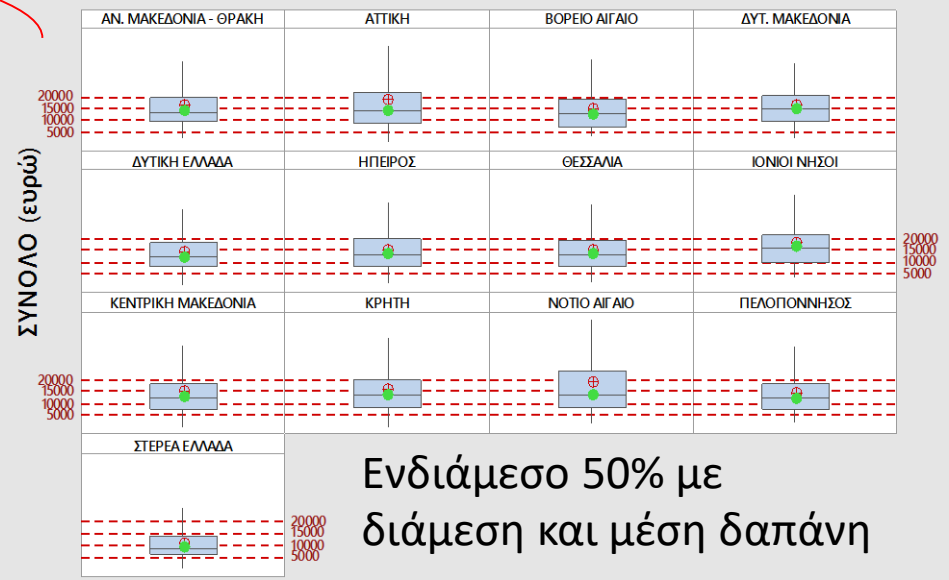

Ενδιάμεσο 50% με διάμεση και μέση δαπάνη

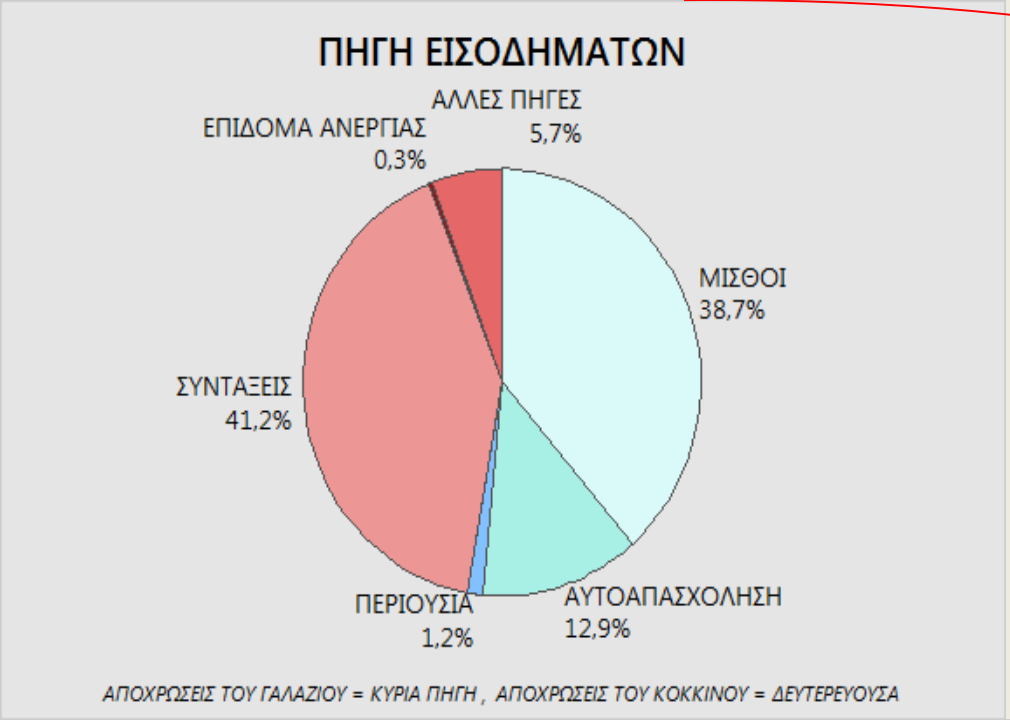

Η κύρια πηγή εισοδήματος φαίνεται ότι είναι οι μισθοί , τα ημερομίσθια και η αυτοαπασχόληση. Ιδιαίτερα σημαντικό ποσοστό (41,2%) προέρχεται από τις συντάξεις, λόγω προφανώς του μεγάλου αριθμού των συνταξιούχων μέσα στον συνολικό πληθυσμό. Πολύ χαμηλό ποσοστό αντιστοιχεί στα εισοδήματα από περιουσιακά στοιχεία (1,2%).

Ακόμη, το 52,8% έχουν εισοδήματα από κύρια πηγή (μισθοί, αυτοαπασχόληση, περιουσία και το 47,2% από δευτερεύουσα πηγή, δηλ. όλα τα υπόλοιπα)

Σημαντικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στον καταμερισμό των δαπανών ανά τύπο νοικοκυριού. Είναι πολύ μεγάλες σε νοικοκυριά με ένα γονέα και παιδί κάτω των 25 ετών , αντίθετα είναι πολύ χαμηλές εκεί όπου υπάρχει ένα παιδί κάτω των 25 ετών μαζί με άλλα άτομα που συνοικούν.

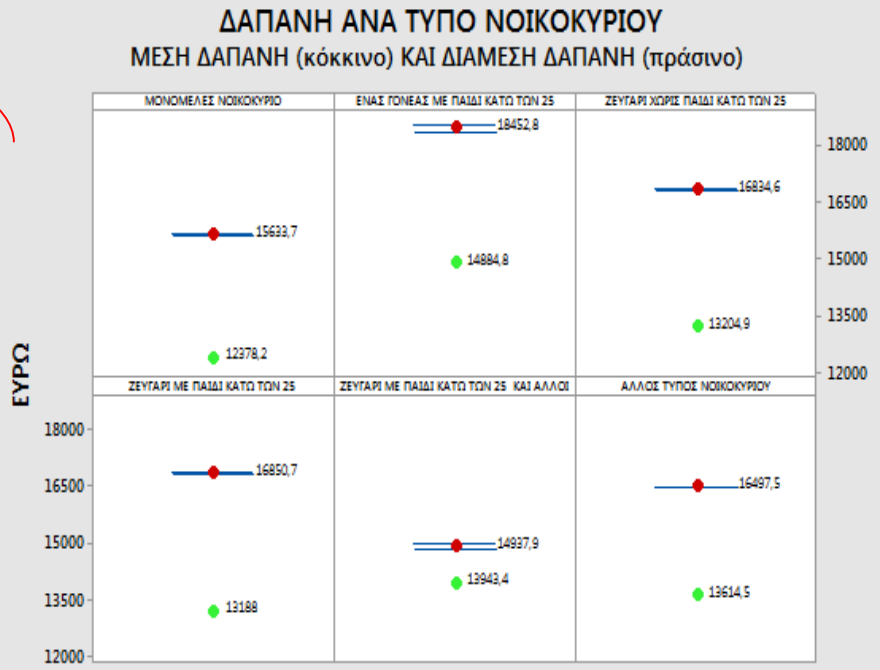

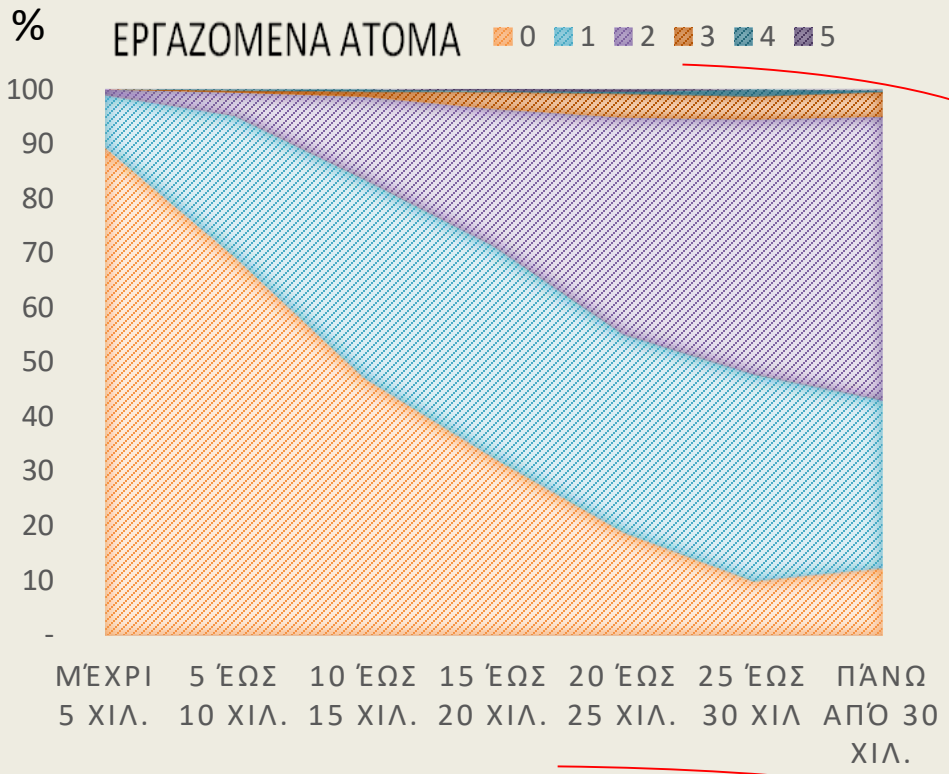

Κατανομή των οικογενειακών δαπανών σε σχέση με τον αριθμό των ατόμων που εργάζονται. Όπως είναι αναμενόμενο, σε μεγαλύτερες δαπάνες, αντιστοιχούν κατά κανόνα περισσότεροι εργαζόμενοι. Παρόλα αυτά, όμως, παρατηρούμε σε ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό σημαντικές δαπάνες, τη στιγμή που δεν υπάρχουν εργαζόμενοι στην οικογένεια.

Ο αριθμός των ατόμων στο νοικοκυριό επηρεάζει την μέση κατανάλωση, όχι αναλογικά προφανώς. Μέχρι και τα 2 άτομα, ένα επί πλέον άτομο προκαλεί μεγάλη αύξηση στις δαπάνες, πράγμα που δεν συμβαίνει για 3 ή περισσότερα άτομα.

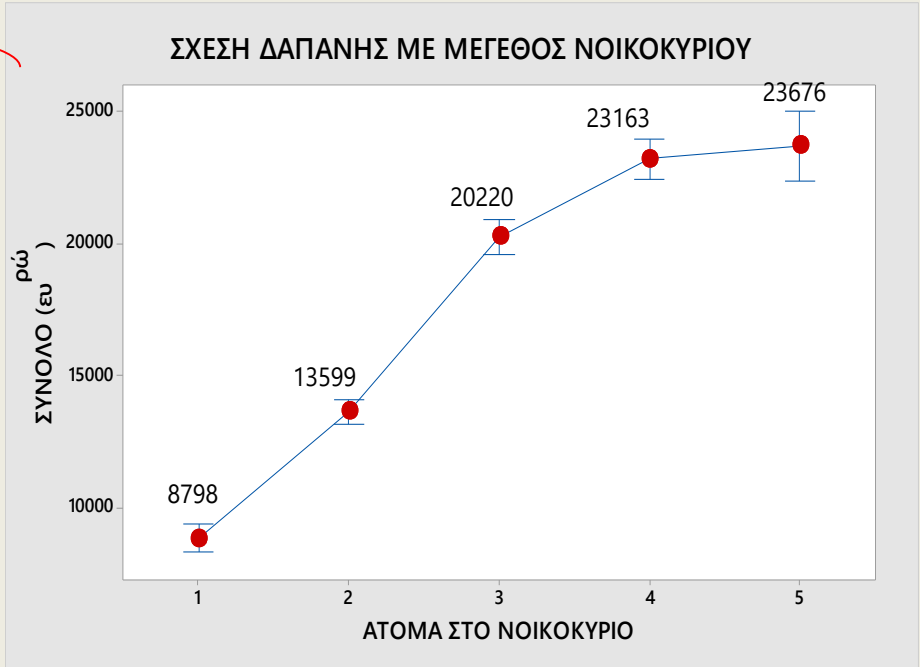

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι συνολικές δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών το έτος 2017 ανήλθαν στο ποσό των 66,9 δις Ευρώ (περίπου), το μεγαλύτερο μέρος αφορούσε στα είδη διατροφής (14,1 δις) και το μικρότερο στην εκπαίδευση. Σε πολλές κατηγορίες δαπανών υπάρχουν πολλά νοικοκυριά με μηδενικές ή ελάχιστες δαπάνες.
- Τα έξοδα για είδη διατροφής και επικοινωνίες είναι αυτά που παρουσίασαν τις μικρότερες διακυμάνσεις.
- Στην περιφέρεια Αττικής οι δαπάνες ανέρχονται στο ήμισυ σχεδόν του συνόλου (30,4 δις) με δεύτερη την περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας (10,3 δις) και τελευταία εκείνη του Β. Αιγαίου.
- Μεγάλο μέρος των εισοδημάτων, άρα και των δαπανών προέρχονται από συντάξεις (41,2%) και μισθούς (38,7%) , ενώ εντύπωση προκαλεί το πολύ χαμηλό ποσοστό που αναλογεί στα εισοδήματα από περιουσιακά στοιχεία (1,2%).
- Σημαντικές αποκλίσεις παρατηρούνται στον καταμερισμό των δαπανών ανάλογα με τον τύπο του νοικοκυριού.
- Η αύξηση των μελών των νοικοκυριών πέραν των 3 ατόμων δεν επηρεάζει σημαντικά την αύξηση των δαπανών.
- Λόγω της ύπαρξης κάποιων ιδιαίτερα μεγάλων τιμών , αλλά και αρκετών μηδενικών σε πολλές κατηγορίες, συνιστάται η περαιτέρω μελέτη και ανίχνευση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων νοικοκυριών και, όπου είναι εφικτό, η αφαίρεσή τους από το δείγμα, ώστε οι νέοι ποσοτικοί δείκτες που θα υπολογιστούν να αντανακλούν ακόμη καλύτερα την πραγματικότητα.